

**Viljandi valla mälumängu 9. hooaeg
V vooru KÜSIMUSED - VASTUSED
Märts 2025 Viljandi Kutseõppekeskus**

1. Kelle (1957-2014) nime kandev fond on südameasjaks võtnud meeste tervise? Fondi lõi tema tütar Kris.
2. Tuntud lastelaul „Mutionu pidu“ kandis algselt pealkirja „Mutionu pühadepidu“(1926). Mis pühi siis selles algses luuletuses peeti ja mis jooki algses loos pruugiti (lasteloos „kastejooki“)?
3. Eesti kroonide näod ja nimed on meil enam-vähem meeles. Aga tagaküljed? 5-kroonisel on Paul Keres ja tagaküljel ühe linna hoonete vaade. Mis linna? 50-kroonise esiküljel on Rudolf Tobias, tagaküljel samuti üks hoone ühe linnas. Mis hoone?
4. Mis kala on ainuke magevee (esindatud ka merevees) elutsev tursklane? Esindatud ka Eesti vetes. Röövkala.
5. Tänavusel Eesti Laul 2025 žüriis oli kokku 8 inimest, kellest ainult üks oli neist Eesti päritolu. Kes?
6. Araabia Ühendemiraadid on väga rikas naftariik Araabia poolsaarel, kus ka jõukamad eestlased armastavad puhkamas käia. Kuidas on aga sealse riigipea ametinimetus? Kas president, kuningas või emiir?
7. Vana-Kreekas usuti, et kui surelik joob vett surmajõest Lethest, kaotab ta selle, mida juba sel ajal peeti kõige väärtuslikumaks. Selle kaotust peeti võrdseks surmaga.
8. Nende riikide vallutamiseks II maailmasõjas koostati sakslaste poolt plaan nimetusega „Weserübung“ (1940). Üks riik tegi nõ ära oma „kohustuslikud“ lasud ja alistus samal päeval, teine riik aga tekitas sakslastele mitu kuud kaotusi. Nimetage need riigid.
9. Sel aastal loodi Maailmakaubandusorganisatsioon, Eestis avati esimene SOS-lasteküla, asutati kaubandusettevõtte eBay, Tallinnas sündis Baltimaade esimene katseklaasilaps. Sel aastal on sündinud lauljad Rosanna Lints ja Dua Lipa. Mis aasta?
10. Esimesed selle masina algelised variandid leiutati 18. sajandi lõpul ja 19. sajandi alguses. Esimest masinate tootmist alustati 1853. aastal. Tänapäevaks on tehnoloogia tohutult arenenud ja nendele masinatele on lisandunud mitmeid funktsioone. Patenteeritud firmamärgiga masinaid toodavad erinevad firmad nagu Pfaff, Brother, Altin, Rimoldi, Juki, Janome, Union Special jt. Mis masinast jutt?
11. Kerstenhofi rüütlimõis asus algselt Helme kihelkonnas. Praegune asukoht jääb Viljandi maakonda. Mõisa viimane omanik oli enne võõrandamist Konrad von Anrep. Mis kohaga tegemist?
12. Eesti rahval oli mitmeid mütoloogilisi olendeid (libahunt, kratt, näkineitsid, Vanapagan, Maaema jt). Kuid oli ka kolm jumalat. Nimeta need.

13. 15.09.201..... toimus esmakordselt üks ülemaailmne päev, mis on algatuse saanud Eestist. Kümnekond eelnevat aastat toimus see ainult Eestis. Nüüdseks on see ka ametlik ÜRO tähtpäev. Lisa viimane number ja päeva nimetus.
14. Tõlgetes eri keeltesse on ühel kuulsal tegelasel palju erinevaid nimekujusid – Kubus Puchatek, Pu der Bär, Peter Plys, Mike Putuotukas näiteks. Kellega tegemist?
15. „Tõde ja õigus“ peategelasi kutsuti Vargamäe Andreseks ja Oru Pearuks. Kuidas aga olid nende päris perekonnanimed?
16. Selle linna tüüpiline hääl on pikk ulguv "uuuh-uuuh-uuuh". Niimoodi häälitseb isaslind, eriti paaritumisperioodil. Emaslinna tüüpiline häälitlus on lühike kähe "kuvitt". Linnupoegadele on omane vaikne "piuvikk", millega nad paluvad vanematel endale süüa anda. Valdavalt teeb ta pesa puuõõnsusesse, aga on teadjaid, kes ütlevad, et see lind pidi olema ainuke julge, kes suudab pesa teha ka sipelgapessa. 2009. aastal sai Eesti linna tiitli. Mis linnust jutt?
17. Ta oli viimane Habsburgide soost pärinev Austria ja Ungari monarh. Valitses 40 aastat. Tema kõige nooremast järeltulijast sai Prantsusmaa kuninga abikaasa. Nimetage nende mõlemad nimed.
18. Selles hoones asub üks Eesti muuseum. Asub see Raplamaal Purku külas. Sama-teemalisi muuseume on Euroopas üle 20-ne. Mis muuseum? Mis teemaline?



Mis linnas ja mis kujuga tegemist?



19. Märksõnad kultuuriuudisest: Eesti nukufilm, 125. sünniaastapäev, Lasnamäe mälestustahvel. Kellest jutt? Lisaks kirjutage tema esimese nukufilmi pealkiri (1958).
20. Kes oli see inglise muusik, näitleja, produtsent, kes tahtis, et teda mäletatakse vaid tema muusika järgi? Ei soovinud ta matuseid ega mingit meediakära. Kui tema maine keha tuhastati, polnud kohal isegi tema pereliikmeid. Tema viimse tahte kohaselt puistati tema tuhk (suuremas osas, osaliselt tema kodukohta) ühele tuntud saarele (populaarne turismikoht). Nimeta muusiku nimi ning saar, kuhu puistati tema tuhk.
21. Kes on see Viljandist pärit muusik, muusikaõpetaja, kes on olnud kuninganna Elizabeth II ja Jaapani keisripaari auks korraldatud kontsertide kunstiline juht ning Eesti Vabariigi 89. aastapäeva muusikaprogrammi kunstiline juht? Osalenud bändides Elektra, Kontakt, Kollane Allveelaev jmt.
22. Kes kirjutas 2016. aastal eestikeelsed sõnad muusikalile „Mamma mia“? Tema loomingut on esitatud lisaks ka noorte laulupeol ja ka Eurovisioni lauluvõistlustel.
23. Üks Eesti teater alustas sel sügisel 30. hooaega. Üks tuntumaid selle teatri näitlejaid (ja ka teatri nõukogu liige) on Ott Aardam. Mis teater?
24. Vasakpoolsel pildil on laulja (osales ka Eesti Laulul), parempoolsel pildil näitleja.



VASTUSED:

1. Tarmo Leinatamm
2. Kevadpühad, õlu
3. Narva linn, Estonia teater
4. Luts
5. Ene Rämmeld (elab Pariisis)
6. President

7. Mälu
8. Taani ja Norra
9. 1995
10. Õmblusmasin
11. Kärstna
12. Peko, Tõnn ja Metsik
13. 2018, Maailmakoristuspäev (ülemaailmne koristuspäev), World Cleanup Day.
14. Winni Puhh (poola, saksa, taani, kreeka keeles)
15. Paas, Murakas
16. Kodukakk
17. Maria Theresia, Maria Antoinette
18. Ülemine pilt: Eesti Huumorimuuseum, Raplamaal; alumine pilt: Riia, Püha Rolandi kuju
19. Elbert Tuganov, „Peetrikese unenägu“
20. Dawid Bowie (1947-2016), Bali saar
21. Aarne Saluveer
22. Leelo Tungal
23. Theatrum
24. Vasakul pildil: Kaisa Ling (ka Kaisa Maria Ling); paremal pildil: Maarja Johanna Mägi